

Minilo je že trideset let

Besedilo:
Mateja Pate

Na Rušici, v ozadju zahodna stena Vršaca v večernem soncu
Foto: arhiv Petra Podgornika

Letošnjega junija je minilo trideset let od smrti Tamare Likar in Pavla Podgornika, ki sta preminula v neurju, ki ju je zajelo v steni tik pod vrhom Malega Koritniškega Mangarta.

Tamara Likar (1959–1982)

Tamara je začela plezati kot srednješolka in se že kot alpinistična pripravnica srečala s prvenstvenimi smermi; tako je poleti leta 1976 denimo nastala Gorjanska smer v domači Orlovci,¹

ki jo je preplezala v navezi z bratoma Pavlom in Petrom Podgornikom. Alpinistka je postala leta 1977. V naslednjem letu, v katerem se je pripravljala na maturo, jo je doletela huda nesreča: v Hudičevem žlebu v Prisojniku jo je skupaj s tremi alpinisti zasul snežni plaz. Hudo poškodovana je edina preživela nesrečo, tri leta pozneje je s Pavlom Podgornikom opravila tretjo ponovitev smeri Sivi ideal v južni steni

¹ Tamara je bila Gorjanka, doma z Otlice na Gori, kot domačini imenujejo del Trnovske planote nad Ajdovščino. O Orlovci, kratki, a strmi steni pod robom Trnovske planote, smo pisali v PV 4/2012.

Izpod peresa Tamare Likar in o njej:

Likar, T. Še sonce je bilo žalostno. PV 4/1979, 215–216.

Likar, T. Poljska smer v SV steni Aconcague. PV 6/1982, 299–305.

Likar, T. Primorci na Aconcagui. Primorske novice, 1982, št. 16–48.

Trušnovec, Ž. Prva primorska alpinistična odprava Aconcagua 1982. PV 6/1982, 293–296.

Humar, J. Mednarodna odprava v vzhodno Grenlandijo. PV 5/1985, 229–223.

Primorski slovenski biografski leksikon, Goriška MD, Gorica, 1993.

Likar, L. Tamara Likar – Brgarska. GORA, 2012, letnik 14, št. 51, 21–29.

Jerebice, ki sta jo brata Podgornik preplezala v spomin na Aleša Zorča, Tamarinega soplezalca, ki je umrl pod plazom v Prisojniku.

V letih po nesreči je poleg sten doma in v sosednjih državah obiskala tudi Karpate, kjer je na Alpiniadi² prejela priznanje za sodelovanje. Leta 1981 je naredila izpit za alpinistično inštruktorico in se intenzivno pripravljala na odpravo v Ande – na Aconcaguo se je (kot prva ženska po Poljski smeri) povzpela v začetku leta 1982. Poleti istega leta je na pot v Pamir, na Pik Komunizma, odhajala prva (takrat še jugoslovanska) ženska alpinistična odprava. Tamara je zavzeto sodelovala pri organizaciji odprave, katere članica bi bila tudi sama, če ne bi njene uspešne alpinistične poti prekinil zgoraj omenjeni usodni vremenski preobrat. V svoji kratki alpinistični karieri (1976–1982) je opravila več kot 230 vzponov, med njimi dvanajst prvenstvenih in mnoge prve ponovitve. Uspehi kategorizirane športnice so bili nagrajeni s številnimi priznanji. Po njej se imenuje Tamarin vrh na vzhodni obali Grenlandije, na katerega sta dve prvenstveni smeri leta 1984 speljala Janko Humar in Peter Podgornik. Slednji je v družbi domačih in tujih alpinistov polnih 25 let ohranjal spomin na svojega brata in prijatelja s plezalnim taborom pod Malim Koritniškim Mangartom.

Še zanimivost: Tamara je pisala tudi pesmi. Pozabi jih bo morda iztrgal njen stric Lojze Likar, ki jih pripravlja za objavo.

Zahvaljujem se Petru Podgorniku za pomoč pri pripravi prispevka. ●

² Mednarodno srečanje plezalcev in reševalcev, Tamara in Pavel sta se ga udeležila kot predstavnika jugoslovanskih alpinistov.

Tamara in Pavel v plezalnem vrtcu na Čavnu Foto: Jože Andlovic

Pavel Podgornik (1958–1982)

Pavel je bil rojen kot dvojček deset minut starejšega brata Petra. Do svoje smrti konec junija 1982 v steni Malega Koritniškega Mangarta je živel v domačem Vrtovinu v Vipavski dolini. V gore je zahajal od leta 1975, ko je skupaj z bratom Petrom in Rudijem prehodil lep del slovenske planinske transverzale. Že isto leto sta s Petrom začela plezati v stenah na južnem robu Trnovske planote. Leta 1976 je v Novi Gorici opravil začetni alpinistični tečaj pri alpinistični sekciji PD Nova Gorica in republiški začetni alpinistični tečaj v Vratih. Sledili so plezalni vzponi v domačih gorah v letnih in zimskih razmerah. Njegovi cilji so postajali vse težji vzponi ter nove smeri doma in v tujini. Ves čas je aktivno sodeloval pri delu na alpinističnem odseku, malo pred smrtjo je bil sprejet v vrste GRS Bovec. S Petrom sta sodelovala kot inštruktorja na tečajih po republikah tedanje države. Poleg plezanja v evropskih gorah je bila njuna želja obiskovati visoke stene po svetu. Leta 1981 sta kot prva primorska alpinista sodelovala na jugoslovanski odpravi v južni steni Lotseja, kjer je Pavel skupaj z Andrejem Štremfljem in Nejcem Zaplotnikom sestavljal navezo, ki je poskusila proti vrhu (dosegli so višino 8250 metrov). Januarja 1982 je bil "motor" ekipe štirih primorskih plezalcev, ki je v alpskem stilu v devetih dneh preplezala novo smer na Južni vrh Aconcague, najvišje gore ameriške celine.

Peter Podgornik

Na vrhu Aconcague Foto: arhiv Danija Felca

**NOVA KOLEKCIJA
JESEN-ZIMA**

**V TNF SHOP
NA SLOVENSKI 28,
NA TOMAČEVEM TER
V HALI 12 (BTC)!**

KONTAKT: 040 779 34 (Center)
031 64 06 53 (Tomačevo)

SHOP

www.tnfshop.si